

Základní škola Modřice, okres Brno – venkov, příspěvková organizace
Benešova 332, 664 42 MODŘICE

ROK V JEHO PROMĚNÁCH

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání

Pedagogická rada projednala dne:	30. 8. 2012
ŠVP ŠD nabývá platnosti ode dne:	30. 8. 2012
ŠVP ŠD nabývá účinnosti ode dne:	1. 9. 2012
Školská rada schválila dne:	30. 8. 2012

č.j.: 75/33/2012/S

Základní škola Modřice
okres Brno-venkov,
příspěvková organizace
Benešova 332, 664 42 Modřice

Mgr. Kateřina Koubková
ředitelka školy

1. Identifikační údaje

Název programu: **ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ**

Motivační název: **ROK V JEHO PROMĚNÁCH**

Adresa školy: MODŘICE Benešova332

Ředitelka školy: **Mgr.Kateřina Koubková**

Kontakty:

Telefon: **547 232 332**

E-mail:

IČ:

1.2. Zřizovatel:

Adresa:

Starosta obce: Ing.Josef Šiška

Kontakty:

Telefon:

E-mail:

2. Charakteristika zařízení

Školní družina je důležitým výchovným partnerem rodiny a školy, plní vzdělávací cíle, rozvíjí specifické nadání dětí, pomáhá dětem překonávat jejich handicap, má důležitou roli v prevenci negativních sociálních jevů, rozvíjí důležité osobní a sociální kompetence. Náš program usiluje o vytváření zdravé osobnosti, odolné vůči negativním vlivům, která bude znát svou cenu, najde své místo ve zdravé sociální skupině. Cílem je připravit jedince pro život ve stávající společnosti a prostřednictvím volnočasových aktivit ho vybavit žádoucími vědomostmi, dovednostmi, ale také postoji. Snažíme se vytvářet podmínky pro rozvoj nadání a práci s talentovanými dětmi.

Školní družina se nachází v budově ZŠ Komenského, kde využíváme prostoru v kmenových třídách, školní zahrady a školního hřiště na ZŠ Benešova.

3. Personální podmínky školní družiny

Pedagogické působení zajišťují kvalifikované vychovatelky. Odborné zaměření si prohlubují na akreditovaných kurzech a samostudiem. Činnost školní družiny se řídí Plánem zájmového vzdělávání.

4. Materiální podmínky školní družiny

Činnost školní družiny je organizována v jednotlivých kmenových třídách. Tyto třídy jsou prostorné a světlé. Jsou vybaveny výškově stavitelným nábytkem.

Ve třídách je omyvatelná podlahová krytina a část pokrývá koberec.

Děti mají dostatečné množství her, stavebnic, mohou využívat knihy z žákovské knihovny. Nákup vybavení do školní družiny zajišťuje ředitelka školy po dohodě s vychovatelkou.

Informace pro rodiče jsou vyvěšeny na nástěnce u vchodu do školy. Výzdoba společných prostor je mobilní a podílejí se na ni žáci.

5. Ekonomické podmínky školní družiny

Za pobyt žáků ve školní družině je vybírán poplatek ve výši 90 Kč měsíčně. Vybavení a provoz ŠD jsou financovány z rozpočtu zřizovatele, nejsou financovány odděleně od provozu školy, ale jsou součástí celého rozpočtu školy.

Provoz školní družiny je podrobně rozepsán ve Vnitřním řádu ŠD.

6. Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví ve školní družině

Vychovatelky ve školní družině vyhledávají, zjišťují a zhodnocují možná rizika vyplývající z činnosti při různých formách zájmového vzdělávání v různých prostředích a současně přijímají opatření k prevenci rizik. Seznamují žáky s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví a bezpečnost, což je součástí výchovy ke zdravému životnímu stylu, chápanému jako vyvážený stav tělesné, sociální a duševní pohody. Zajišťují zejména bezpečnost fyzickou, ale také sociální a emocionální.

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení školní družiny

- Vhodná struktura režimu žáků v družině, skladba zaměstnání
- Vhodný stravovací a pitný režim
- Zdravé prostředí užívaných prostorů školní družiny
- Ochrana žáků před úrazy
- Výrazné označení všech nebezpečných předmětů a částí využívaných prostorů
- Dostupnost prostředků první pomoci, kontakty na lékaře apod.
- Klidné prostředí a příznivé sociální klima
- Respekt k potřebám jedince, věková přiměřenost a motivující hodnocení
- Ochrana žáků před násilím, šikanou
- Vytváření podmínek pro spoluúčast žáků na životě školy
- Včasná informovanost žáků a jejich rodičů o činnosti školní družiny a jejím vnitřním životě

7. Podmínky pro zájmové vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a pro žáky mimořádně nadané

7.1 Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (se zdravotním postižením, se zdravotním znevýhodněním, se sociálním znevýhodněním):

Žákům bude dle stupně jejich postižení a znevýhodnění věnována individuální péče. Vychovatelky školní družiny budou spolupracovat s třídními učiteli a rodiči.

Budeme uplatňovat tato opatření:

- individuální přístup
- zadávání práce odpovídající možnostem znevýhodněných žáků, učení se navzájem, vhodné role při skupinové práci a hodnocení
- budeme posilovat motivaci
- budeme využívat vhodné formy komunikace

7.2 Žáci mimořádně nadaní

ŠD nabídne těmto žákům další doplňkové aktivity v oblasti jejich zájmu.

Budeme uplatňovat tato opatření:

- individuální zadávání složitějších úkolů
- učení se navzájem
- vhodně zvolené role ve skupinové práci
- možnost uplatnění tvůrčích sil – budeme je zapojovat do náročnějších veřejných aktivit /soutěže, vystoupení/

Snahou vychovatelky je vychovávat žáky k rovnému přístupu ke spolužákům, k toleranci a ochotě pomáhat slabším.

8. Cíle vzdělávání

- rozvoj osobnosti dítěte - jeho poznávací a sociální způsobilost, mravní a duchovní hodnoty, získávání informací a učení se
- získání všeobecného vzdělání
- osvojování základů hodnot společnosti, utváření vědomí národní a státní příslušnosti respektu k etnické, národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identitě
- získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí
- získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně

9. *Formy a obsah*

Klíčové kompetence představují dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které žáci získávají v průběhu několikaleté docházky do školní družiny. Budou se prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

1. Kompetence k učení: učí se s chutí, započatou práci dokončí, umí zhodnotit své výkony, učí se nejen spontánně, ale také vědomě, klade si otázky a hledá na ně odpověď, všímá si souvislosti mezi jevy, získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a dalším učním.

2. Kompetence k řešení problémů: všímá si dění i problémů a tyto mu jsou motivací k řešení dalších problémů a situací, při řešení situací užívá logických, matematických i empirických postupů, chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli, rozlišuje správná a chybná řešení, spontánně vymýšlí nová řešení. Započaté činnosti dokončuje.

3. Komunikativní kompetence: ovládá řeč, vyjadřuje vhodně formulovanými větami myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, dokáže vyjadřovat své pocity řečí, gestem i dalšími prostředky. Komunikace je kultivovaná.

4. Sociální a interpersonální kompetence: samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpoznává vhodné a nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit, ve skupině spolupracuje, dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis, je schopen respektovat jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

5. Činnostní a občanské kompetence: učí se plánovat organizovat, řídit a hodnotit, odhaluje rizika svých nápadů, k úkolům povinnostem přistupuje odpovědně, uvědomuje si svá práva i práva druhých, dbá na své osobní zdraví i druhých, chová se odpovědně ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské).

6. Kompetence k trávení volného času: orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinových i individuálních činnostech, umí říci „ne“ nevhodným nabídkám na využití volného času.

Činnosti v ŠD jsou pravidelné, příležitostné akce a nabídka spontánních aktivit. ŠD umožňuje odpočinkové a rekreační činnosti, zájmové činnosti a přípravu na vyučování. Odpočinkové, rekreační, zájmové a veřejně prospěšné činnosti tvoří součást náplně volného času a platí pro ně princip dobrovolnosti. Sebeobslužné činnosti a příprava na vyučování mají charakter povinnosti.

Odpočinkové činnosti jsou psychicky i fyzicky nenáročné, slouží k odstranění únavy. Do režimu dne se zařazují nejčastěji po obědě, ale podle potřeby i kdykoli během dne. Podle situace mohou mít charakter klidu na žíněnce, klidného pohybu, např. procházky, volných rozhovorů, popovídání. Vhodné jsou též drobné individuální zájmové aktivity. Dobré uplatnění nacházejí i specifické relaxační techniky, které ve spojení s autogenním tréninkem nejen přinášejí rychlé a efektivní odstranění únavy, nýbrž mají i psychoterapeutický význam.

Rekreační činnosti slouží také k odreagování a odstranění únavy z vyučování, obsahují však pohybově náročnější aktivity tělovýchovného, sportovního, turistického zaměření nebo manuální práce. Pokud je to možné, měly by se provádět venku. Pravidelné zařazování rekreačních činností je jedním z požadavků zdravého duševního i tělesného vývoje dětí.

Zájmové činnosti uspokojují a rozvíjejí zájmy dětí. Mezi základní oblasti lze zahrnout zájmové činnosti společenskovední, přírodovědné, pracovní-technické, tělovýchovné, sportovní, estetické.

Sebeobslužné činnosti se zaměřují na vedení dětí k samostatnosti v péči o vlastní osobu a osobní majetek. Jejich podstata spočívá v pěstování návyků osobní hygieny, účelného a vkusného oblékání, návyků péče o pořádek a čistotu prostředí a návyků při jednání s lidmi.

Přípravou na vyučování se rozumí okruh činností, které souvisejí s plněním školních povinností. Kromě vypracování písemných i jiných zadaných úkolů patří do této oblasti i rozšiřování a prohlubování poznatků z vyučování, jejich konkretizace a praktické využití. Způsoby práce by měly být pokud možno odlišné od vyučování a zajímavé. Aktivizující vliv má použití didaktických her. Příprava na vyučování souvisí se zájmovými činnostmi, při kterých mají děti možnost praktické aplikace vědomostí i jejich rozšiřování a prohlubování.

ŠVP školní družiny vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a to z oblasti Člověk a jeho svět pro 1.stupeň. Člení se do šesti tématických okruhů:

- Člověk a zdraví
- Člověk a příroda
- Člověk a jeho svět
- Člověk a společnost
- Umění a kultura
- Člověk a svět práce

10. Stanovení cílů a obsahu časového plánu v činnosti ŠD

a) Téma - podzimní období

Tematické okruhy: začátek školního roku, škola, třída, ŠD, ŠJ – stolování, hygiena stolování, pravidla slušného chování, úcta k dospělým, příroda na podzim, estetika

- Člověk a jeho svět: poznej a orientuj se ve škole, plán okolí bydliště a školní družiny, dopravní situace, BESIP
- Člověk a jeho zdraví: hygiena rukou, pravidla stolování, zdravá strava, lidské tělo - životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce
- Člověk a společnost: mezilidské vztahy, úcta, pozdravení, prosba, poděkování, pravidla společenského chování, povolání rodičů, potřeba dělby práce
- Umění a kultura: barvy podzimu, výtvarné a pracovní techniky, zpěv lidových a upravených písní
- Člověk a příroda: práce s přírodninami, poznávání zajímavostí podzimní přírody, charakteristické znaky podzimu
- Člověk a svět práce: rukodělná činnost, podpora tvořivosti dětí dle vlastní fantazie

Cíle:

- rozšiřování slovní zásoby a vědomostních obzorů
- vyjasnění vztahu dítě – dospělý
- vytváření vztahů dětí mezi sebou
- eliminace nebezpečí na silnici
- osvojení si metod práce s informacemi
- rozvoj estetického cítění
- získávání nových poznatků použitelných v dalším životě

Obsah: žáci se naučí orientovat se v prostředí a v mezilidských vztazích

Metody práce: vysvětlování, komunikace, názorné simulace situací, hry, soutěže, kresby, výtvarné techniky, hudba, zpěv

Formy: skupinová práce (dětí – vychovatelka), individuální práce (dítě – vychovatelka)

b) Téma - zimní období

Tematické okruhy: zimní sporty, příroda, zdraví, tradice a zvyky, literatura, estetika – zručnost,

- Člověk a příroda: pozorování přezimujícího ptactva, změny počasí v zimě, charakteristické znaky zimy
- Člověk a zdraví: otužování, zdravá strava, skladba jídelníčku, ovoce, hygiena stolování, první pomoc, procvičujeme tělo pohyb. Rekreačními činnostmi, prevence nemocí
- Umění a kultura: Advent, Vánoce, Tři králové, Masopust, zpěv a poslech vánočních koled, vánoční vystoupení na veřejných oslavách
- Člověk a společnost: zimní barvy, výtvarné a pracovní činnosti, osvojení si návyku třídění odpadu
- Člověk a svět práce: výzdoba ŠD a společných prostor ZŠ
- Člověk a jeho svět: poznávání památek u nás i zahraničí, historicky zajímavé objekty

Pomůcky: knihy, časopisy, encyklopedie, mapy, výtvarné potřeby, pracovní materiál

Cíle:

- osvojení si metod práce s informacemi
- rozvoj estetického cítění
- získávání nových poznatků použitelných v dalším životě
- rozšiřování znalostí a dovedností
- využití praktických zkušeností
- účelné trávení volného času
- rozvoj pohybu, uvolnění, relaxace
- rozvoj individuálních schopností

Obsah: žáci se naučí orientovat se v prostředí, chránit své zdraví, rozumět svému tělu

Metody práce: vysvětlování, komunikace, názorné simulace situací, hry, soutěže, kresby, výtvarné techniky, hudba, zpěv

Formy: skupinová práce (děti – vychovatelka), individuální práce (dítě – vychovatelka)

c) Téma - jarní období

Tematické okruhy: sport, příroda, domov – rodina, komunikace, zájmy, literatura, hudba, pracovní-technické činnosti, opakování zásad stolování, obec

- Člověk a příroda: pozorování, jarní květiny, kvetoucí stromy, přírodovědné vycházky, výlety, charakteristické znaky jara, třídění přírodnin podle společných znaků, poznávání domácích zvířat
- Člověk a společnost: verbální, neverbální, porozumění, chápání druhých, empatie
- Umění a kultura: dětská poezie a próza, ilustrace, ilustrátoři, oslava svátku matek, zpěv, hudebněpohybové a rytmické hry
- Člověk a jeho svět: rodiče, sourozenci, prarodiče, úcta ke stáří, bydlení
- Člověk a svět práce: povídáme si o velikonočních zvycích, velikonoční výzdoba ŠD
- Člověk a zdraví: prevence proti onemocnění, upevňování správných hygienických návyků, důležitost pestré stravy a vitamínů, důraz na pohyb- aerobik, pohybové vyjádření her

Pomůcky: knihy, časopisy, encyklopedie, mapy, výtvarné potřeby, pracovní materiál

Cíle:

- osvojení si metod práce s informacemi
- rozvoj estetického cítění
- získávání nových poznatků použitelných v dalším životě
- rozšiřování znalostí a dovedností
- využití praktických zkušeností
- účelné trávení volného času
- rozvoj individuálních schopností
- rozvoj slovní zásoby, odborná terminologie

Obsah: žáci se naučí používat verbální i neverbální komunikaci, poznávat a chránit přírodu, sžívat se s ní

Metody práce: vysvětlování, komunikace, názorné simulace situací, hry, soutěže, kresby, výtvarné techniky, hudba, zpěv

Formy: skupinová práce (děti – vychovatelka), individuální práce (dítě – vychovatelka)

d) Téma - letní období

Tematické okruhy: sport, příroda, zájmy, literatura, hudba, barvy, prázdniny

- Člověk a příroda: pozorování stromů a květin, přírodovědná vycházka, práce s encyklopedií, ekologie, charakteristické znaky léta
- Umění a kultura: četba na pokračování, vzpomínáme a těšíme se na prázdniny, táborevé písně, tancování
- Člověk a svět práce: rozvíjení citu pro vnímání barev, letní odstíny, tematické výtvarné a rukodělné práce
- Člověk a zdraví: orientace v přírodě a terénu, první pomoc v přírodě, ochrana zdraví
- Člověk a jeho svět: orientace v přírodě a v terénu, využití besed v knihovně o cestování, zajímavosti ze světa
- Člověk a společnost: vhodné chování a jednání s lidmi - rozlišování pozitiva a negativa

Pomůcky: knihy, časopisy, encyklopedie, výtvarné potřeby, pracovní materiál

Cíle:

- osvojení si metod práce s informacemi
- rozvoj estetického cítění
- získávání nových poznatků použitelných v dalším životě
- rozšiřování znalostí a dovedností
- využití praktických zkušeností
- účelné trávení volného času
- rozvoj individuálních schopností
- rozvoj slovní zásoby, odborná terminologie

Obsah: žáci se naučí orientaci v přírodě, získají praktické dovednosti při pobytu venku, naučí se komunikovat a spolupracovat při aktivitách a hrách v přírodě

Metody práce: vysvětlování, komunikace, názorné simulace situací, hry, soutěže, kresby, výtvarné techniky, hudba, zpěv

Formy: skupinová práce (děti – vychovatelka), individuální práce (dítě – vychovatelka)

Obsah

Identifikační údaje	2
Charakteristika zařízení	3
Personální podmínky školní družiny	3
Materiální podmínky školní družiny	3
Ekonomické podmínky školní družiny	3
Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví ve školní družině	4
Podmínky pro zájmové vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a pro žáky mimořádně nadané	4
Cíle vzdělávání	5
Formy a obsah	5
Stanovení cílů a obsahu časového plánu v činnosti ŠD	7
Obsah.....	11